

[Fischer]

lingsregering uden valg og håbende selvfølgelig via en slags politisk gøgeungevirkning at kunne fordoble sin indflydelse.

I Nicaragua, hvor marxisterne har overtaget, vil man nu temmelig forsinket afholde valg – i øvrigt på et tidspunkt, hvor mange af dem, der var mest aktive i kampen mod Somoza, nu er gået i opposition i skuffelse over sandinisternes ensidighed. Udsigterne til, at valget vil få et demokratisk forløb, er ikke særlig gode; den ledende kammerat, Daniel Ortega, har sagt, at valget ikke skal være en styrkeprøve, men en styrkelse af revolutionen. Det tegner det også til at blive. Oppositionspartierne og andre ikke-sandinistiske bevægelser er afskåret fra deres naturlige kontakt med befolkningen, masseorganisationerne er kontrolleret af sandinisterne, valgkommissionen er oppositionen lukket ude fra, og man vil sænke valgretsalderen, så 16-årige indoktrinerede skolebørn kan stemme. Det minder om gammelkendte marxistisk-leninistiske måder at holde valg på, hvor resultatet er kendt på forhånd. Jeg tror, at kun massiv påvirkning udefra på Nicaragua vil kunne ændre denne proces.

Omkring hjælpen til oppositionen imod sandinisterne har der været voldsom kritik af USA, bl.a. fordi det er lykkedes at anbringe nogle miner ud for nogle af Nicaraguas havnebyer, hvorved nogle skibe er blevet beskadiget. Jeg skal bestemt ikke udtrykke sympati for denne fremgangsmåde; den er vist ikke i overensstemmelse med folkeretten, som senator Goldwater har sagt. Men hvem taler om, at den marxistiske guerilla i El Salvador, der koordinerer sine aktiviteter fra Nicaraguas hovedstad, til dato har påført El Salvador økonomiske tab i en størrelsesorden af omkring 6 mia kr. ved sabotage af broer, veje, kraftforsyninger, civile busser osv. osv. og dermed bidraget til at sænke El Salvadors bruttonationalprodukt med 35 pct. fra 1978 til 1983 og skabt stor nød og elendighed for almindelige mennesker? Tallene stammer ikke fra den amerikanske regering, men fra den Reagankritiske journalist Christopher Dickey ved Washington Post. I næsten samme tidsrum modtog Nicaragua vestlig bistand på omkring 15 mia kr. – heraf i starten betydelige beløb fra den amerikanske regering til det ny styre i Managua, indtil det styre viste sin sande politiske karakter. Men det tales der meget lidt om. Den selektive

forargelse har kronede dage i forbindelse med Centralamerika.

Og hvad med terroren i området? Ja, vi kender kun alt for vel de fascistiske dødspatuljer i El Salvador, et uhyggeligt og grotesk element, som vi stærkt fordømmer. Det kan forhåbentlig bringes ned, måske til ophør, hvis den næste fase af præsidentvalget forløber vel. Denne terror har i øvrigt medvirket til at standse megen hjælp til El Salvador.

Men også på den anden front er der terror. Mordet på Maurice Bishop er et eksempel. Drabet i Managua på Melida Anaya Montes, en af de mere moderate salvadoranske guerillaledere, er et andet eksempel. Sandinisterne har kørt en voldelig kampagne mod en del af landets suma- og misquito-indianske mindretal, og flygtningetallet fra Nicaragua er ifølge oplysninger den 7. april 1984 i Neue Zürcher Zeitung måske i nærheden af 50.000. Nicaragua er i øvrigt optaget i Amnesty Internationals årsrapport med en længere beretning om krænkelser af menneskerettigheder. Det samme gælder Nicaraguas aktive støtte, Cuba, der formentlig har flere politiske fanger end samtlige andre latinamerikanske lande tilsammen. Det nicaraguanske hemmelige politi er i øvrigt opbygget efter cubansk mønster.

Dansk indsats i området må nødvendigvis blive begrænset, hvis ikke vi skal tynde ud i nødvendig indsats andre steder. Vi kan yde en vis udviklingshjælp, hjælp til flygtninge og anden form for nødhjælp; udenrigsministeren har allerede redegjort for det. Politisk kan vi støtte såvel de initiativer, der er kommet fra den såkaldte Contadoragruppe, som en række anbefalinger i Kissingerrapporten om samlet social, økonomisk og politisk udvikling i området på en demokratisk måde og uden indblanding udefra. Vi kan hjælpe gennem vort medlemskab af EF, idet Lomé-aftalerne også får virkning for de pågældende lande i dette krigshærgede område.

Sønderby (V):

Det er, som man kan høre på indlæggene fra de foregående ordførere, et meget bredt emne, vi har taget fat på i formiddag. Men jeg synes alligevel, at forespørgerne kunne have udvidet forespørgslen til at omfatte samtlige interventioner, der foretages over for suveræne stater i det hele taget, og jeg